DONDERDAG, 11 JANUARIJ. **1838.** TWEEDE JAAR, N°. 49

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, No. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRYZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*............................ f 7.—
en *Buitensteden* franco .... 8.—

Advertentiën.
ZEVEN REGELS of minder.................. - 1.75.
Elken regel meer.......................... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling .... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

ONTWERP VAN ADRES DER KAMER VAN AFGEVAARDIGDEN IN FRANKRIJK.

Het ontwerp van adres der Fransche Kamer van afgevaardigden is in meer dan een opzigt opmerkelijk.

In de troonrede lezen wij, betrekkelijk de aangelegenheden van het Spaansche schiereiland, eenvoudiglijk dit: » *Ik « ga voort de bepalingen van het tractaat des vierroudigen ver- « bonds getrouwelijk na te komen, en ik hoop den goeden uitslag « eener zaak, die met al onze gevoelens overeenstemt.* » en deze zinsnede duidt kennelijk het voornemen aan van den troon, om zich van alle daadwerkelijke tusschenkomst in de zaken van Spanje te blijven onthouden. Voor ons Nederlanders althans, die, door ondervinding, de gehalte en waarde kennen der *hoop* en *wenschen*, welke men in Frankrijks en Engelands troonredenen voor het geluk van andere Natiën gewoonlijk aantreft, voor ons geeft de zinledige uitdrukking: « *ik hoop* » blijkbaar te kennen, dat het Fransche Gouvernement afkeerig is, zich met de aangelegenheden van het schiereiland regtstreeks in te laten; maar wat is het ontworpen antwoord van de Kamer der afgevaardigden? — « *Wij stel- « len vertrouwen in de maatregelen, die uwe regering ter nauw- « gezette uitvoering van het tractaat des viervoudigen verbonds zal « vermeenen te moeten nemen*, TEN EINDE HET DOEL TE VERWEZENLIJ- « KEN, *dat de Hooge Contracterende partijen zich daarbij hebben voor- « gesteld, namelijk:* OM HET SCHIEREILAND TE BEVREDIGEN EN VAN DE « *rampen eener* RESTAURATIE TE BEVRIJDEN, » lezen wij in het ontwerp van adres, en daarmede *protesteert* de Kamer van afgevaardigden tegen de ministeriële verklaring van het tractaat des viervoudigen verbonds, en spoort zij het gouvernement aan om, in stede van de doode letter, den geest van het tractaat te volgen: «*ten einde het doel te verwezenlijken, dat de Hooge Contracterende partijen zich hadden voorgesteld.*»

In deze *paragraaf* wordt alzoo de *interventie* ondubbelzinnig gevraagd, en zulks tot bereiking van het tweeledig oogmerk: het Schier-eiland te bevredigen en eene *restauratie* te verhoeden.

De voortduring van den burgerkrijg in Spanje wordt meer en meer zorgelijk voor Frankrijk, hetwelk daarin als naast de deur eenen brand heeft, die feller en feller wordt en alles, wat hem omringt, bedreigt. Aan Koningin Christina zoo zwakken bijstand gevende als tot nog toe het geval is geweest, heeft men slechts olie in het vuur geworpen. De hulpbenden, die men haar heeft bijgezet, zijn door de Carlisten verslagen en hebben Spanje meer verzwakt door verdeeldheid, dan geschraagd door getalsterkte. Indien men derhalve SPANJE BEVREDIGEN wil, dient men tot meer krachtdadige maatregelen over te gaan; eene daadwerkelijke tusschenkomst is alsdan onvermijdelijk.

Maar de restauratie te verhoeden, dat oogmerk vooral heeft Frankrijk zich voor te stellen, wanneer het getrouw zal zijn aan de beginselen der Julij-dagen en zijne afkomst niet zal verloochenen. In dien geest is de wering eener *restauratie* de voornaamste grondslag en eerste bedoeling van het tractaat des viervoudigen verbonds. Indien Don Carlos den Spaanschen troon besteeg, zou Frankrijks binnenlandsche rust in gevaar, en het geheel gedaan zijn met den invloed, dien het op Spanje heeft; eenen invloed, welke, door het ontzag des Franschen gouvernements voor den vrede van Europa, reeds zoo aanmerkelijk heeft geleden. Hoe zeer het Gouvernement bevreesd is dien vrede door bemoeijing met Spanjes burgerkrijg in gevaar te brengen, blijkt het best daaruit, dat het geen stellig antwoord gegeven heeft, zelfs op de vraag, of de daadwerkelijke *interventie* plaats zou hebben, wanneer Don Carlos zegevierde. Het antwoord, daarop gegeven, is niets minder noch meer, dan eene dier spreekwijzen, welke voor alle opvattingen en uitleggingen vatbaar zijn, en, door ieder naar eigen lust en welbehagen kunnende gewend en gebogen worden, dengenen, die haar bezigt, inderdaad tot niets verbindt. Maar de geheime gedachte van het Ministerie is echter, door den mist en nevel eener zoo raadselachtige oplossing heen, voor den onbevangen denker vrij duidelijk te erkennen, en wij gelooven daarom, dat zelfs een intogt van Don Carlos te Madrid, geenen oorlog zou ten gevolge hebben, ten ware het Fransche gouvernement daartoe door de houding der Fransche Natie mogt worden genoodzaakt. Geene *interventie*, om het even wat er plaats hebbe; ziedaar, onzes inziens, de geheime gedachte van het Fransche Ministerie.

Er is geen twijfel aan, dat dit aangelegen vraagstuk tot zeer levendige debatten zal aanleiding geven. De stelling van het Ministerie en die der Kamer schijnen beide beslist. Het Ministerie bepaalt zich tot *hopen* en *wenschen*: eene soort van deelneming, voor welke het Gouvernement van Christina niet missen kan, zoo gevoelig en dankbaar te zijn als de schipbreukeling zijn zou jegens iemand, die luidkeels hem beklaagde en om zijne redding bad, maar zich wel wachtte eene poging tot zijn behoud aan te wenden. De Kamer verlangt blijkbaar de *interventie* om de *restauratie* te verhoeden; het Ministerie daarentegen zou blijkbaar geene *interventie* willen, zelfs, wanneer de restauratie ware voltooid.

W. G.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE 9 Januarij. Z. K. H. de Prins van Oranje is gisteren morgen uit deze residentie naar Tilburg vertrokken.

LEYDEN 9 Januarij. De studenten-almanak van de Akademie alhier voor 1838, geeft het getal studenten op te zijn 688; van welke er 267 in de Regten, 196 in de Geneeskunde, 174 in de Godgeleerdheid, 40 in de Letteren, en 11 in de Wijsbegeerte studeren.

UTRECHT, 9 Jan. Gisteren zijn van Harderwijk te water naar Helvoetsluis vertrokken 20 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den, van verlof terugkeerenden, kapitein van Dijk, vergezeld van den 2den luitenant Hoburg en den officier van gezondheid 3de klasse Le Piqué, om van daar, met het schip Maria, naar de kust van Guinea, en verder naar Java te worden overgevoerd. Het gezamenlijke getal onderofficieren en manschappen, in het voorleden jaar van Harderwijk naar Oost-Indië vertrokken, bedraagt 1765.

Het *Journal des Flandres* deelt den volgenden brief mede DE AARTSBISSCHOPPEN BISSCHOPPEN VAN BELGIË. *Aan de Heeren Pastoors hunner dioceses.*

Mijne Heeren!

Met leedwezen hebben wij vernomen, dat onder de geloovigen, aan onze geestelijke zorgen toevertrouwd, lieden worden gevonden, die veronderstellen, dat zij zonder hun geweten te bezwaren, zich in de genootschappen der vrijmetselaren kunnen doen aannemen en derzelver bijeenkomsten bezoeken.

Daar het onze pligt is, om te beletten, dat eene voor de zielen zoo schadelijke dwaling zich niet verder uitbreide, bidden wij u, ter kennisse van uwe parochianen te brengen, door middel eener afkondiging van den kansel, dat de genootschappen der vrijmetselaren, welke in uwe parochiën bestaan, uitdrukkelijk door de Pausen ongeoorloofd verklaard en veroordeeld zijn. Waaruit volgt, dat het ten strengste is verboden daaraan deel te nemen, of dezelve op eenige wijze te begunstigen, en dat zij, welke daartoe behooren, onwaardig zijn om de absolutie te ontvangen, zoolang zij niet opregtelijk daarvan hebben afstand gedaan.

Gij zult blijven voortgaan, mijne heeren, met daarna onveranderlijk uw gedrag te regelen bij het uitoefenen uwer heilige bediening. Maakt met voorzigtigheid gebruik van de gelegenheden, welke uwe ambstbetrekkingen u aanbieden, ten einde die uwer parochianen, welke het ongeluk hadden aan deze ongeoorloofde genootschappen deel te nemen, levendig te vermanen, ja zelfs te smeeken, om van het dwaalspoor terug te keeren; zegt hun, dat niets hen kan ontslaan van naar de stem van hunnen pastoor te luisteren, naar die van hunnen bisschop en bovenal naar die van den hoogepriester, het opperhoofd der kerke van Jezus Christus, aan wiens uitspraak men zich behoort te onderwerpen in alles, wat de zaligheid betreft, wanneer men een waar Christen zijn wil: want *die naar de kerk niet hoort*, zegt de Verlosser, *zij u als een heiden en tollenaar*, (Matth. 18 v. 17).

Ontvangt, mijn heeren, de verzekering van onze opregte toegenegenheid.

Gegeven in December 1837.

† ENGELBERT, Aartsbisschop van Mechelen.
† CORNEILLE, Bisschop van Luik.
† FRANCOIS, Bisschop van Brugge.
† GASPARD-JOS, Bisschop van Doornik.
† NICOLAAS-JOSEPH, Bisschop van Namen.
Voor zijn hoogeerwaarde de Bisschop van Gent:
G. de Smet, Vic. Gen.
L. Sonneville, Vic. Gen.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Januarij. In een' brief uit Brazilië wordt gemeld, dat in de provincie Ceara, ruim 60 mijlen van Rio Janeiro, omstreeks het dorp Macao, aan den mond der rivier Assu, een bijzonder schitterend luchtverschijnsel is gezien. Hetzelve had de grootte van een ballon, waarvan de tegenwoordige Aëronauten zich bedienen. Het verscheen met een geraas als het rommelen van den donder, en wierp eene regenbui van steenen uit, welke eene oppervlakte van 10 mijlen als overdekten. Weinige woningen werden getroffen, en geen mensch heeft het leven verloren. Veel vee is echter gedood en gekwetst. De steenklompen waren op vele plaatsen, voeten diep in den grond ingedrongen. Dezelve wogen van één tot tachtig ponden.

— De president der Vereenigde Staten heeft aan de gouverneurs der aan Canada grenzende Staten bevel gezonden, om de striktste onzijdigheid in acht te nemen.

DUITSCHLAND.

HANOVER, 3 Jan. Heden namiddag ten 3 ure is Z. D. H. de regerende Hertog van Brunswijk alhier aangekomen, ten einde een bezoek bij Z. M. den Koning af te leggen. Hoogstdezelve is aan het paleis des Konings afgestapt, en werd aldaar door eene eerewacht en het muzijkkorps der grenadiers van de garde ontvangen, terwijl Z. M. de Koning en Z. K. H. de kroonprins, den hertog in het paleis verbeidden.

MENGELWERK.

Onderzoek en Phantasie van J. GEEL. *Leyden*, bij C. C. VAN DER HOEK. 1838.

Wij kennen menschen, die van de bedoeling der fabelen van LA FONTAINE eerst *iets* zijn beginnen te begrijpen, sedert het in het licht verschijnen van hare laatste, door GRANDVILLE, *geïllustreerde editie*, (waar deze kunstenaar, zoo vernuftig als geestig, de dieren in menschelijke gedaante voorstelt); echte afdruksels van die deftige eerzamen, die den goeden en grooten STERNE, om zijn' *Tristram Shandy*, in een verbeterhuis wilden geplaatst zien; lieden, die, zoo goed als eenig ander, weten, dat *twee* en *drie vijf* maakt, en dat er aan een' goeden ronden beefsteak meer zit dan aan eene magere lamscotelet, maar die zich ook zoo zeer bij het dagelijksch *positive* bepalen, dat zij in het *negative* niets anders kunnen zien dan eene platte leêge beurs of eene holle leêge maag, en die derhalve van het *negative* tot het *positive* geen' overgang weten daar te stellen, dan met behulp van de rekening van *twee* en *drie*, of van een' goeden lap ossenvleesch. Voor zulke menschen is het hierboven aangekondigde boek niet geschreven.

Anderen zijn er, die zich over hunne beurs en maag minder bekommeren; die, zoo als men zegt, verder zien dan hun neus lang is, en zelfs verder meenen te reiken, dan hun gezond verstand reikt; wier geest wil vooruitvliegen tot het jaar 10,000 onzer tijdrekening, maar, ongelukkig, aan het jaar 1 der schepping hangen blijft; die in hunne jeugd, als ieder ander, gedroomd hebben, maar later den overgang niet hebben weten te vinden van de droomwereld tot de werkelijke wereld; die in de laatste slechts een dor proza zien, en de eerste zoo gaarne zouden terugwenschen; die, terwijl anderen de poëzij tot eene wetenschap maken, in de wetenschap niets dan poëzij zoeken; die nu, in het jaar onzes Heeren 1838, nog niet begrijpen kunnen of begrijpen willen, dat de tijd voor alles nieuwe vormen eischt, dat eene Hollandsche *chais* op geen' ijzeren spoorweg dienen kan, en dat de hersenschimmen en paradoxen van vroegere tijden al zeer malle en lastige reiscompagnons zijn voor den menschelijken geest; lieden, die bij verouderde vooroordeelen en vormen insluimeren, voor wie de wereld versleten is, gelijk zij voor de wereld versleten zijn. Ook voor dezen is dat boek zeker niet geschreven.

Maar nog anderen zijn er, die aan de gewigtigste pleisterplaats op den weg des levens genaderd, hunne verlangende blikken vestigden op de vele en verschillende paden, die van daar uitgaan; die naauwelijks afscheid namen van de *illusien* hunner kindsche jaren en reeds het pad insnellen, dat hen tot een groot en edel doel moet leiden; die de werkelijke wereld wel nog met de idealen en overdrevene verwachtingen der jeugd intreden, maar ook uit die idealen en verwachtingen kracht ontleenen voor den ernstigen, mannelijken wil, om naar hooger te streven dan die alledaagsche wezens, die rekenen en beefsteak eten; jongelingen, wier geest, hoe vervuld ook nog van het betooverende, onbegrijpelijke, wonderbare en onzigtbare, waarheid zoekt; die, hoezeer nog dweepende met de poëzij van het verleden, echter gevoelen, dat zij tot iets meer dan dweepers gevormd, dat zij bestemd zijn, om ook eene hand te houden aan den fakkel der verlichting, om ook mede te werken aan het uitbreiden der grenzen van wetenschap en kunst. Voor dezen nu, gelooven wij, dat dit werk des Hoogleeraars GEEL geschreven is.

De voorrede, die de hooggeleerde schrijver, echt muzijkaal, de ouverture van eene opera noemt, is inderdaad eene *quintessens* van hetgeen volgt. Bij de eerste lezing van deze voorrede, meent men er niet veel anders in te zien, dan een' even scherpen als geestigen uitval tegen den *hybridischen* stijlvorm van zekeren *pseudonymus* (een' uitval, dien wij niet anders met de gewone goedhartigheid van de luim weten overeen te brengen, dan door de onderstelling, dat die *pseudonymus* óf eene *phantasie*, óf een goed vriend van den schrijver is, die zich vrijwillig der goede zaak ten offer heeft gegeven, met belofte van niets kwalijk te zullen nemen). Bij de tweede lezing begint men er wat meer van te begrijpen, en bij de derde maakt men zijne toepassing, eene toepassing, die.... maar wij willen den scherpzinnigen lezer zelf laten toepassen, daar wij ook geene vrijheid vinden zoo maar voor iedereen bloot te leggen, wat de Hoogleeraar goed vindt te laten raden. Echter willen wij de slotsom van *onze* toepassingen niet geheel voor ons houden. Zij komt hierop neder: dat het waarlijk verdrietig is, dat ons altijd dezelfde spijzen, slechts met een veranderd sausje, in gelijkvormige, oude, uitgediende potten, worden voorgezet, en dat men ons, in plaats van goede verrekijkers, maar altijd diezelfde *kaleidoscoop* in de hand stopt, waarin wij reeds als kinderen keken. En let wel, lezer, dit verwijt des Hoogleeraars (zoo onze toepassing juist is) wordt bepaaldelijk gerigt tegen iemand, die in den Gids N°. X, een opstel, getiteld: VOORUITGANG, schreef, den *pseudonymus* in quaestie, dien de heer GEEL dan ook maar, zonder complimenten, onder den neus wrijft, dat hij met zijnen vooruitgang *achteruitgaat*, en een zeilend schip met eenen draad terugtrekt. Wij kunnen ons bij deze voorrede niet langer ophouden, daar wij over het

— De jongste Handelsverdragen tusschen Hanover en Pruissen zijn, zonder raadpleging der Stenden van eerstgenoemd land, gesloten en openbaar gemaakt.

— Eene in de *Augsb. Allg. Zeitung* opgenomen correspondentie uit Berlijn meldt, dat Z. M. de Koning van Pruissen zijnen Gezant te Rome, ten gevolge van de bekende toespraak des Pausen, bevolen had, alle diplomatieke verbindtenissen af te breken.

MUNCHEN, 1 Jan. **Z. M. de Koning heeft uit Hoogstdeszelfs bijzondere kas eene som van 36,000 fl. geschonken, tot stichting van een klooster in Franenwörth (Chiemsee).**

WÜRTZBURG, 4 Jan. Gisteren middag werd het dorp Heltstadt door eene vreesselijke ramp getroffen. Een vernielende brand, welks oorzaak nog in het duister schuilt, barstte uit, en verteerde in weinig tijds tien voorraadschuren en twee woonhuizen, welke tot den grond toe afbrandden. Van alle zijden snelde men ter hulp toe, doch kon, helaas, de woede des vuurs niet stuiten; 't geen voornamelijk is toe te schrijven aan gebrek van water in het plaatsje. Buiten het gemelde zijn een aantal belendende gebouwen zwaar beschadigd; zoodat het verlies aanmerkelijk is. Het vee schijnt gelukkig gered; ook hebben wij niet vernomen, dat eenig mensch het slagtoffer van dit ongeval zou geworden zijn.

DRESDEN, 3 Jan. Heden morgen ten 5½ ure stierf Z. K. H. Prins Maximiliaan, vader van Z. M. den Koning. Deze vorst werd den 13 April 1759 geboren, huwde in 1792 met Prinses Carolina van Parma, welke in 1804 overleed. In 1825 huwde hij andermaal, met de Infante Louisa van Parma. Hij werd in den kring zijner familie hoog vereerd, en was de stichter van het Saxische Koningshuis.

DUSSELDORP 7 Jan. Heden avond, ten 5 ure 25 minuten, middelbaren tijd, zagen wij alhier, bij volkomen heldere lucht, een zeer schoon luchtverschijnsel. Een groote vuurkogel, van het helderst schitterend licht, trok, langzaam en zonder gedruisch, in eene regte bijna horizontale rigting, van het noordoosten naar het noordwesten voort. De staart van denzelven was naar gissing van 3 tot 4 graden. Wegens den helderen maneschijn konden de sterren van de vierde grootte met het ongewapend oog niet worden waargenomen; maar, van hier gezien, meenden wij naar aannemelijke gissing te kunnen bepalen, dat deze vuurkogel is opgekomen omstreeks de ster *a* in den telescoop van Herschel (97° lengte, 43° breedte), en deszelfs verdwijning plaats greep omstreeks de ster *h* in den grooten Beer (138° lengte, 64° breedte). Dit verschijnsel doorliep dien afstand in 3 à 4 seconden.

— De volgende statistieke opgave der verhouding onder de bewoners van Pruissen, opzigtens het onderscheid in geloofsbelijdenis, kwam ons, in de tegenwoordige omstandigheden, niet onbelangrijk voor: In het jaar 1831, telde men aldaar 13,100,000 zielen; daarvan waren 8 millioen Evangelischen en circa 5 millioen Katholijken. Het getal der Israëliten beliep 168,000, en dat der Mennoniten 15,000. Onder de bijzondere regerings-districten, telt Aken de meeste Katholijken en de minste Evangelischen, namelijk 12,000 der laatstgenoemden tegen 345,000 der eerstgemelden. Dan volgt Munster met 300,000 Katholijken, en circa 40,000 Evangelischen. In het district Trier bestaat ongeveer dezelfde verhouding. In Dusseldorp en Coblentz staat het getal nagenoeg gelijk, doch zoo echter, dat de Katholijken de grootste helft uitmaken. In het begin van 1837 bestond de Katholijke geestelijkheid uit twee aartsbisschoppen, twee prinsbisschoppen, drie bisschoppen, acht wijbisschoppen, 55 prelaten en 100 domheeren. Het getal der wereldlijke priesters kan op 3,500 gesteld worden; dat der kapellanen en vicarissen op 1,900. Van de kloosters zijn slechts nog eenige aanwezig. De tot dezelve behoorende geestelijken wijden zich, of aan de verpleging van kranken of aan de opvoeding der jeugd. Het grootste gedeelte der geestelijken uit de geseculariseerde kloosters is reeds uitgestorven. Over het geheel schat men het getal der personen, tot de Katholijke geestelijkheid behoorende, in de Pruissische monarchie, op 8,000.

FRANKRIJK.

Part. Corresp. PARIJS 8 Januarij. Eergisteren avond is bij de Pruissische legatie een courier uit Berlijn aangekomen, met depêches, betrekkelijk de Grünewaldsche kwestie. Men verzekert, dat de Pruissische regering vertoogen tegen het bijeentrekken van een observatiekorps op de Belgische grenzen ingeleverd heeft.

Part. Corresp. PARIJS 8 Jan. Het ontwerp van adres, eergisteren in de Kamer der gedeputeerden gelezen, is heden het onderwerp van de beschouwingen der dagbladen. De oppositie ziet in hetzelve een ruim veld voor levendige discussiën. Van den anderen kant heeft het Ministerie te kennen gegeven, dit stuk niet zoo gaaf te kunnen aannemen. Men kan dus verwachten, dat in dat ontwerp aanmerkelijke wijzigingen gemaakt zullen worden. De oppositie en het Ministerie verschillen daarin, dat de eerste het adres nog sterker zoude verlangen, terwijl het Ministerie daarvan eenen blooten weêrklank der aanspraak wenscht te maken.

De *Courrier Français* vermaant de oppositie, om zich door het middel van amendementen niet te laten uit het veld slaan; maar integendeel, omtrent alle punten, van de ministers duidelijke en stellige verklaring uit te lokken.

Over het algemeen is men van oordeel, dat, zoo de zinsnede over Spanje in de Kamer mogt doorgaan, het Ministerie zich zal moeten ontbinden; men kan zulks te meer vermoeden, daar de Ministeriële dagbladen, over het algemeen, met het ontwerp niet tevreden zijn.

De *Messager* beweert, dat het ontwerp van adres eene zekere verwondering bij het diplomatiek ligchaam heeft veroorzaakt. Hetgeen tot Spanje betrekking heeft, en het slot van hetzelve, heeft vooral de vertegenwoordigers der mogendheden getroffen. De ambassadeurs van Oostenrijk en Rusland, als ook de Pruissische gezant hebben eergisteren avond koeriers naar hunne Hoven afgezonden. Lord Granville heeft op zijnen receptie-avond, waarop een groot aantal Pairs en gedeputeerden tegenwoordig waren, zijne tevredenheid te kennen gegeven over den geest, die de nieuwe Kamer, met betrekking tot Spanje, schijnt te bezielen.

Gisteren hebben zich bij den heer Odillon Barrot 68 leden der constitutionnele oppositie vereenigd, ten einde zich, over den aan de discussiën over het adres te geven loop, te verstaan. De vergadering is van 12 tot 4 ure bijeengebleven.

De daarbij aanwezige gedeputeerden hebben volmondig erkend, dat de paragraaf over Spanje beter klonk dan die der voorgaande Kamer. Deze paragraaf zal dus worden goedgekeurd, zoo als de kommissie dezelve heeft voorgedragen, ten ware het linker centrum een amendement mogt voorstellen, om de zinsnede, die in den beginne bij de kommissie van redactie in aanmerking gekomen was, te herstellen, en alzoo te zeggen «dat de Kamer zich gaarne zoude vereenigen met de maatregelen, welke het bestuur zoude nemen, om Spanje te bevredigen en hetzelve voor de onheilen eener tegenomwenteling te bewaren.»

De kwestie der conversie is ook ter sprake gekomen. Sommige leden wenschten, de paragraaf daarover in krachtiger bewoordingen gesteld te zien, maar de meerderheid bleef van oordeel, dat zoo als het thans is, dezelve duidelijk genoeg het gevoelen der Kamer aan den dag legde, en voldoende was om het bestuur tot het doen der conversie uit te noodigen.

Met betrekking tot Algiers, heeft de vergadering vermeend, dat het adres grootelijks zal behooren te worden gewijzigd, ten einde daarbij met meerdere duidelijkheid blijke van het stellige verlangen, om de Afrikaansche bezittingen te behouden.

Wat het goed- of afkeuren van het ontwerp betreft, zal zulks afhangen van den loop der discussie en van de inlichtingen, welke de ministers zullen geven.

— De heer Campuzano, Spaansch gezant te Parijs, heeft zijne brieven van rappel ontvangen, hij wordt alhier door den heer d'Espeja vervangen, die ieder oogenblik verwacht wordt.

— Men verzekert, dat het huwelijk van Don Carlos met de Prinses van Beira werkelijk in de eerste dagen van Januarij bij procuratie is gesloten. De baron de Los Valles, die zich te Würtzburg bevindt, is met de onderhandelingen daarover belast geweest; de prinses zal zich in den loop van Februarij naar het Carlistisch hoofdkwartier begeven.

— Volgens de correspondentie van een Pruissisch dagblad, zouden H. H. K. K. H. H., de hertogin van Orleans en de prinses van Wurtemberg zich beide in eenen gezegenden toestand bevinden.

BAYONNE, 3 Jan. Men zegt, dat het bataljon mariniers van het Engelsch legioen, zich naar Halifax zal inschepen, om van daar naar Canada tegen de opstandelingen dier provincie te worden afgezonden; men voegt er bij, dat zij naar Amerika overgebragt zullen worden door de Engelsche brik l'Inconstant, gewapend met 26 stukken, welke van Falmouth naar de kust van Cantabrie koers heeft gezet.

SPANJE.

Part. Corresp. MADRID 31 Dec. Men verneemt, dat Latre tot minister van Oorlog benoemd is en dat Oraa zijn ontslag, als bevelhebber van het leger van het midden, heeft ingezonden.

— De dagbladen bevatten eene depêche, dd. 17, van den gouverneur van Cuidad Rodrigo, houdende, dat de facciosos van Montejo op het veld van Aranuela (provincie van Plansaneca) geslagen zijn. Dezelve hebben 40 dooden, en lieten 48 paarden, eene groote menigte wapenen en andere voorwerpen in de handen der Christino's achter.

Volgens eenen partikulieren brief, zou de markies d'Espeja niet uit Madrid vertrekken, doch zou de hertog de Frias zich in zijne plaats naar Parijs begeven. Volgens gemelden brief, zou de generaal Cordova zich als gezant naar Londen begeven.

— In de zitting van de Kamer der Gedeputeerden hield men zich met het voorstel van den graaf las Navas bezig, betrekkelijk de opschorting van den verkoop der nationale goederen en derzelver verdeeling. Dit voorstel is naar eene kommissie verzonden. De minister van Financiën heeft omtrent dat onderwerp mede een voorstel ter tafel gebragt.

— Het gerucht verspreidt zich, dat de Engelschen, ontevreden over de wijze, waarop het Spaansch gouvernement het gesloten tractaat, omtrent de afschaffing van den slavenhandel, ten uitvoer legt, zich niet enkel hebben bepaald bij het stellen van eenen Engelschen ponton in de haven van Havana, als depôt voor de geëmancipeerde slaven, maar daarenboven zich zouden hebben meester gemaakt van Cayosal, in het noordelijk deel van het eiland Cuba; zij zouden de Spaansche autoriteiten en inwoners daaruit verdreven hebben, met oogmerk om aldaar hun depôt van geëmancipeerden op eene grootere schaal te brengen. Indien dit berigt juist is, is de militaire bezetting van dit punt het begin der uitvoering van een, reeds sedert lang door Engeland gekoesterd, doch herhaalde malen te leurgesteld plan. Slechts deze vernedering ontbrak ons nog. Men voegt er bij, dat de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, (tevens om de Engelschen gade te slaan, en het gedrag des gouverneurs waar te nemen, die uit de equipagiën der vaartuigen van Zuid-Amerika de negers heeft doen uitligten, om dezelve tot werkzaamheden in het binnenland te bezigen), eene vloot naar de wateren van Cuba zouden zenden.

RUSLAND.

ST. PETERSBURG 27 Dec. HH. KK. MM. de Keizer en Keizerin, en HH. KK. HH. de Grootvorstinnen Maria, Olga en Alexandra Nikolajewna zijn eergisteren van Zarskoje-Selo alhier terug gekeerd; de stad was dien ten gevolge, gisteren avond, luisterrijk verlicht.

ODESSA 17 Dec. Het is naauwelijks te beschrijven in welken bangen angst de inwoners dezer stad verkeeren. Men voedde tot hiertoe hoop, dat het aan de pogingen van het bestuur zou gelukken, de verspreiding van de pest te keer te gaan en de plaag daar te doen eindigen, waar zij begonnen was. Thans evenwel heeft men, voor zoo verre de stad betreft, dat vooruitzigt opgegeven en laat het aan hun, die zich aan gene zijde van het kordon bevinden, om in deze zorg voor de veiligheid troost te zoeken.

Uit dezen toestand blijkt, dat de werkzaamste krachtontwikkeling, de naauwkeurigste oplettendheid en de doelmatigste bepalingen, daar nutteloos zijn, waar zij, die ter uitvoering van dezelve worden gebezigd, onbruikbare werktuigen zijn. Dit is, helaas, bij ons het geval; reeds worden de soldaten, tot de dienst der afsluiting gebezigd, door de ziekte aangetast; een bewijs, dat zij, in weerwil van alle bevelen en instructiën, met de bewoners der besmette gedeelten der stad omgang hebben gehouden: een dezer ongelukkigen heeft de ziekte in de kazerne van het korps der genie overgebragt. Gisteren brak de plaag in dezelve uit. Twee personen zijn als slagtoffers dezer onvoorzigtigheid gevallen. De gevolgen zijn onberekenbaar, daar de soldaten, gewis bij herhaling, vooral met de behoeftige volksklasse in aanraking zijn geweest. Ook in het Jurkoffsche huis hebben zich gisteren twee nieuwe gevallen vertoond, en al de bewoners van hetzelve, ten getale van zeventien, met uitzondering van den opper-auditeur Jurkoff zelven, zijn naar het Lazaret gebragt. Ook op denzelfden dag werden in het provisioneel militair hospitaal van Moldawanka, alwaar zich tot heden nog geen spoor der besmetting had vertoond, twee personen door de pest aangetast. In de overige huizen der voorstad doen zich telkens nieuwe gevallen op. In het geheel zijn in Odessa tot op heden meer dan honderd menschen aan de pest gestorven en slechts drie hersteld.

DENEMARKEN.

KOPENHAGEN, 30 Dec. Naar men zegt, zal Z. K. H. Prins Frederik Karel Christiaan van Denemarken, die, sedert zijne echtscheiding te Friedericia, in Jutland, het bevel voerde over een regiment, zich weder in den echt begeven.

— In Denemarken zijn dezer dagen eenige veranderingen in de lijfstraffelijke regtspleging gemaakt, waarbij de laatste overblijfselen der pijniging afgeschaft worden.

TURKIJË.

KONSTANTINOPEL, 15 Dec. Wij hebben geene nieuwe berigten uit Persië; volgens de laatst ontvangene, bevond de Schach zich steeds bij zijne armee, welke tegen Herat ageerde; waaromtrent echter, bij gebrek aan tijdingen, allerlei tegenstrijdige geruchten in omloop zijn. Overigens is het hier in het staatkundige doodstil. Gedurende het feest van den Ramazan brengt de Turk het grootste deel van den dag biddende en slapende door, en gebruikt den nacht, om zich voor het vasten over dag, dat hij strengelijk onderhoudt,

---

werk zelf zoo veel te zeggen hebben. Alleen voegen wij hier nog bij, dat de kritiek, hoe voorbeeldeloos streng en scherp ook, gansch niet ongegrond is, en haren oorsprong schijnt te nemen uit eene diepe studie der *aesthetica*, en eene levendige belangstelling in de wetenschap, die zelfs voor geene zijdelingsche aanvallen bloot mag staan. Vele onzer schrijvers, de *pseudonymus* zelf, zullen er nut uit kunnen trekken.

Na deze voorrede volgen *acht* opstellen, waarvan eenige hebben gediend tot voorlezingen in letterkundige genootschappen, zoo te *Leyden* als elders.

No. 1 betreft het reizen. De Hoogleeraar heeft zelf gereisd en kan er dus over praten. Hij onderzoekt, waaraan het toch moet toegeschreven worden, dat er in ons lieve vaderland, waar iedereen het zoo uitstekend wel heeft, of ten minste hebben kan, zulk een geweldige en algemeene reislust is ontstaan. Hij vindt daarvoor drie oorzaken of beweegredenen: *verveling te huis*, *ligchaamskwalen* en *de zucht om menschenkennis op te doen*, en bestrijdt het geldende dier beweegredenen met de autoriteit van zijne eigene ondervinding. Wij hebben allen eerbied voor die autoriteit, maar kunnen niet zoo gereedelijk aannemen, dat het reizen, aan een' man als de Hoogleeraar, zoo weinig nut en genoegen zou hebben opgeleverd, als hij gelieft voor te geven. Hetgeen hij met opzigt tot het aanwinnen van menschenkennis zegt, getuigt juist tegen hetgeen hij zeggen wil (of misschien omgekeerd). Terwijl hij ons beschrijft, hoe dikmaals hij zich in de menschen bedrogen vond, doet hij ons het bedriegelijke van den schijn opmerken en schildert ons karakters, zoo als dat van dien goeden Hollander, die in *Zwitserland* een' der bergstroomen ziende voortspoeden, in zijne wijze van verrukking uitriep: *waar of al dat water blijft!*.... Met zulke reizigers, voor wie het reizen niets meer is, dan mijlen — afleggen, of voor anderen, die aan eene blinde vooringenomenheid met alles wat uitheemsch is, de teleurstellingen, die zij ondervinden, te wijten hebben, heeft de Hoogleeraar zich en ons eens willen *amuseren*, en dit aangenomen, heeft het opstel ons zeer bevallen, en willen wij er geene bedenkingen op maken. Alleen kunnen wij niet gelooven, al verzekerde zijn Hooggel. het ons nog zoo ernstig, dat hij teruggekomen zou zijn van een *koud*, *onhartelijk* wereldburgerschap. Die *adjectiva* konden onmogelijk uit zijn hart komen. Hij is te zeer mensch, geleerde en dichter (schoon hij geene verzen schrijft), dan dat zijne menschenmin, zijne liefde voor wetenschap en kunst zich binnen de enge grenzen zijns vaderlands zouden beperken.

Hoezeer wij het opstel met veel genoegen gelezen hebben, zal het ons echter niet weêrhouden, bij leven en welzijn, tegen den aanstaanden zomer, eenen buitenlandschen pas te nemen.

N°. 2. Is eene allergeestigste, luimige satyre (*luimige satyre* zeggen wij, al moest de Hoogleeraar ook in het verband dezer woorden eene *Hybrida* zien). De prijsvraag over *de theorie van het Chinesche schrift* vinden wij (om ons ook eens muzijkalisch uit te drukken) een zeer gelukkig gekozen en regt *comisch gevariëerd* thema. De satyre valt op de wetenschappelijke en letterkundige verrigtingen van vele onzer maatschappijen, en bij wijze van *ricochet* op.... meer willen wij er niet van zeggen, dan dat wij hopen, dat dit opstel nimmer vertaald wordt. Zulke dingen behooren onder ons te blijven. De vreemdeling mag aan onzen disch zitten, maar hij moet niet zien, wat er in de keukens omgaat en hoe onze koks hunne *ragouts* maken.

No. 3. Is eene verhandeling *over de pligten van den toehoorder*, niet alleen zeer lezenswaardig voor dezen, maar ook voor de (naar de laatste telling) 3,999 personen van het mannelijk geslacht, die jaarlijks, als geachte sprekers, de, in ons vaderland aanwezige 333 Katheders beklimmen, om te *onderwijzen*, te *onderhouden* of te *bewegen*.

No. 4. Dat de schrijver *iets opgewondens over het eenvoudige* noemt, noemen wij een meesterstuk, zonder vrees, dat iemand ons zal kunnen of willen tegenspreken. Hoe logisch en rhetorisch! Welk een overvloed van gedachten en denkbeelden! Welk een kernachtige, dichterlijke stijl! Hoeveel stof tot bewonderen geeft ons de Hoogleeraar in dit enkele opstel! Hoe vernuftig is hij in zijne beschouwingen, hoe grondig in zijn onderzoek, hoe schrander in zijne gevolgtrekkingen! Hoe duidelijk en juist verklaart hij ons het verstandsbegrip *eenvoudigheid*, in verband met het *ware schoon!* Zelden hebben wij iets met zooveel genot gelezen; zelden heeft iets ons zóó bekoord en getroffen. BILDERDIJK en SCHILLER worden in dit stuk sprekende ingevoerd; SCHILLER, die van SHAKESPEARE leerde, hoever men zich in het rijk der phantasie wagen mag en zich even als deze, tot de uiterste grenzen waagde, wiens stout genie de aardbol te nietig vond en zich zelfs buiten het heelal zocht te bewegen; BILDERDIJK, niet minder groot, maar meer *positief*, die, terwijl zijn geest in de *ideënwereld* zweefde, zijne blikken op de *werkelijke* gevestigd hield; de eerste meer dichter dan mensch, de tweede, zoo mogelijk, meer mensch nog dan dichter. Zij leggen elkander de schijnbaar verschillende begrippen uit, die zij van het *eenvoudige en schoone*, in natuur en kunst, moeten gevormd hebben en treffend vereenigen zich beider begrippen in het verstandsbegrip *waarheid* en het hooge gevoel van *poëzy en menschenliefde*.

Wij achten dit gesprek een gevonden schat voor hem, die zich aan het schrijven van eene lofrede op beide groote mannen zou willen wagen. De laatste woorden van SCHILLER zijn eene waardige hulde aan BILDERDIJK als dichter en mensch.

In No. 5, getiteld: *Gesprek op een Leydschen buitensingel over poëzy en arbeid*, betoogt de Hoogleeraar, dat men, hoezeer ook door de natuur tot dichter gevormd, niet zonder arbeid dichter worden kan; dat alle soort van poëzy, eene poëtische studie, een poëtische arbeid is; hij wil gaarne gelooven, dat iemand, die verbeeldingskracht heeft en een gevoelig hart, wanneer zijne aandoeningen in beweging geraken, voort dichten kan, en zich verbeelden, dat hij dat alles zoo ontboezemen moet, en dat de dichterlijke lezer of toehoorder zich dat alles zóó met hem verbeelden, dat alles zóó met hem gevoelen zal. Maar hij zou wenschen, dat hij die verbeelding en dat gevoel in zijn' boezem besloten hield, tot dat zijn verstand, zijne kunst hem eenen redelijken vorm voor den geest bragt: want in de kunst regeert éénheid. Zonder deze is zij geene kunst, of is de dichter geen kunstenaar? Men schaffe dan maar het woord *dichtkunst* af en wachte zich voor het woord *poëzy*, dat *maaksel* beteekent.

Dit opstel, dat in geest en luim voor de overige niet onderdoet, bevat zeer nuttige wenken en lessen voor den jeugdigen dichter niet alleen, maar ook..... «Kom eens hier, jongen, ik zal u wijzen hoe men een' neus teekent,» zei eens een kunstschilder tot zijn' leerling en hij deed het, en wel in het bijzijn van andere kunstschilders, die in het teekenen van neuzen juist niet zeer gelukkig waren.

De Hoogleeraar veroorlove ons eene bedenking. Steekt hij niet wat te erg den draak met de bekende toespraak van NAPOLÉON aan zijne krijgslieden in Egypte: *Soldats! Souvenez-vous, que du haut de ces Pyramides, quarante siècles vous regardent?* Zeer vernuftig *analiseert* hij deze woorden en eindigt met ze voor volslagen *bombast* te verklaren. Wij zijn even gezworen vijanden van den *bombast* als zijn Hooggel., maar gelooven, dat die woorden wel eenigzins te verdedigen zijn. Het spreekt van zelf, dat ze in een' geheel

komen schadeloos te stellen. Ook nachtwandelingen zijn dezen tijd geenszins ongewoon; dit jaar echter worden zelve door het voortdurend natte weder belet. Even als t stil is in de politieke wereld, zoo levendig is het in den ndel, welke voornamelijk in handen der Rajas en Fran-n is. De pest heeft geheel opgehouden; ten minste heeft ids eenige dagen geen ziektegeval zich geopenbaard; ook Smirna zijn, naar de laatste berigten, geene verdere pest-vallen voorgekomen.

— Uit Bucharest meldt men het volgende:

Het Fransche Consulaat heeft alle betrekking met de plaat-ijke overheid gestaakt, deszelfs vlag en wapenbord inge-men en alle Fransche onderdanen aan het Britsche con-laat bijeengeroepen. De aanleiding tot dit alles bestaat in t volgende:

Voor eenigen tijd was er een geschil ontstaan tusschen de ee Fransche doctoren Marsille en Tavernier, beide hun be-ep te Bucharest uitoefenende. De laatstgemelde bragt ge-ldige beschuldigingen ten laste van den eersten, hem der anderen de misdaden van bigamie en van valschheid ntijgende. De consul-generaal, de markies de Chateau Giron, zich in de noodzakelijkheid gebragt, de consulaire vier-aar bijeen te roepen, en den heer Marsille tegen den 21 vember daarvoor te dagvaarden; deze weigerde te ver-hijnen, voorgevende Raija geworden te zijn. Den 24sten ne nieuwe dagvaarding, welke hij ditmaal niet eens wilde tvangen. De vierschaar desniettemin vergaderd zijnde, ud de consul eenige beambten van zijn en van het En-lsch Consulaat, om den heer Marsille te zijnen huize ge-ngen te gaan nemen. Deze zich overrompeld ziende, ver-digde zich als een wanhopige, greep een paar pistolen en ilde dezelve tegen zijne aanvallers lossen, doch bij geluk eigerden dezelve. Nu poogde hij zich meester te maken n de yatagan van een der beambten en bezeerde zich zel-n de hand bij die poging. Na zich lang verweerd te heb-n, gaf hij zich toch eindelijk gevangen en werd in de vangenis van het Consulaat gebragt.

Mevrouw Marsille, die tot eene familie van Boijards be-ort, hief luide klagten aan, op het zien gevangennemen n haren echtgenoot, en door eenige bloedverwanten en ienden verzeld, begaf zij zich naar den Vorst, om voldoe-ng te smeken wegens het, door den Franschen consul, henden van haar domicilie. De Vorst zond onverwijld en prefect van policie Stourdza naar den markies de Cha-au Giron, om de weder in vrijheidstelling van den heer arsille, een genaturaliseerden Wallachijer, te verlangen, wel hem de schorsing van alle betrekkingen met het ransche Consulaat te beteekenen. De consul gaf ten ant-woord, dat hij zijn gevangene als Franschman beschouwde, n niet weder los zou laten.

Den volgenden dag maakte men zich aan het Consulaat ereed tot het in beslag nemen der papieren van den heer Marsille; die verzocht daarbij tegenwoordig te zijn, op zijn woord van eer belovende, zich daarna weder gevangen te allen komen stellen; dit werd hem toegestaan; maar naau-elijks was men te zijnen huize gekomen, of de beambten an het Consulaat, die hem vergezelden, zagen zich eens-laps omringd door een vijftig man, aangevoerd door eenen oden kommissaris, den heer Kiskolesko, die hun op eenen oogen toon afvroeg, wat zij in het huis van eene edele Wallachijsche vrouw kwamen uitrigten, en krachtens welk gt zij zich veroorloofden daar binnen te treden? De heer arsille had zich reeds het eerste gunstige oogenblik ten nutte maakt, om de vlugt te nemen naar zijne kamer, waar hij ch opsloot.

Nu verscheen ook de prefect van policie, die officieel, na-ens den Vorst, kwam verklaren, dat Z. H. deze schending an domicilie niet zou dulden en dat dezelve aan de Franschen eed gelasten, zich te verwijderen. De zendeling van het onsulaat bleef, in naam des Konings, den Franschman Mar-ille opeischen, maar ontving eene formele weigering; voor eweld wijkende, trok hij met zijne manschap af, doch on-er protest tegen de handelwijze van het Wallachijsch ouvernement.

Van het voorgevallene onderrigt, deed de markies een oortgelijk protest, brak hij openlijk met het gouvernement, n heeft hij een omstandig rapport aan den Franschen am-assadeur te Konstantinopel gezonden.

STADSNIEUWS.

BEVALLEN. 7 Jan. J. Elias, geb. D'Amblé, Z. — 8 Jan. J. H. J. van gtrop, geb. Le Grand, Z. — J. Victor, geb. Kas, Z. — F. M. Grein, geb. e Bakker, Z.

OVERLEDEN. 5 Jan. J. F. Rolman. — 6 Jan. T. Th. Meijes, 2½ j. — Jan. J. Zuijdhoek, 12½ j.

KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse, Dingsdag 9 Januarij.

3e Lijst: No. 2,170 een prijs van f 1,000; No. 10,019 een dito van f 2,500; No. 16,217 een dito van f 7,500. 4e Lijst: No. 17,976 een prijs van f 1,000.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 10 Januarij, 4½ ure. — volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels: van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit: laagste.	hoogste.	gebleven.
NEDERL.... Werkelijke Schuld.. à 2½	52¾	53¼	$53\frac{1}{16}$	53	⅛	$\frac{1}{16}$
Dito.......... » 5	101¼	½	⅜	$101\frac{5}{16}$	⅜	$\frac{5}{16}$
Uitgestelde dito... »	»	»	»	»	-	»
Kansbiljetten...... f	22½	23	¾	$22\frac{11}{16}$	¾	¾
Amortisatie-Syndic.. » 4½	93½	94	93¾	$93\frac{11}{16}$	¾	¾
Dito.......... » 3½	76½	¾	$\frac{11}{16}$	$76\frac{11}{16}$	»	»
Handel-Maatschappij » 4½	171¾	173	172¾	172	¾	¾
Nieuwe dito...... » 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837. » 4½	99¼	½	$\frac{7}{16}$	99½	»	»
Entrepôt-Dok...... » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening.. » 4	»	»	»	»	»	»
Dito.......... » 5	99¼	¾	½	99⅜	½	½
Aandeelen Kansb... » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem. »	»	»	»	»	»	»
Dito Rotterd.. »	»	»	»	»	»	»
FRANKR... Inschrijving G. B... » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND. Dito.......... » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE.... Leening *Ardoin's*... » 5	19¾	20	$19\frac{15}{16}$	19⅞	$\frac{15}{16}$	$\frac{15}{16}$
Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	19⅜	»	»
Passive.......... »	4½	5	$4\frac{11}{16}$	$4\frac{11}{16}$	¾	»
Deferred.......... »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde »	»	»	»	6⅛	»	»
Engelsche dito... »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.... Certific. bij *L. & B.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc. & Co.*. » 5	»	«	»	»	»	»
Dito te Londen .. » 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs.... » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.. *H.* & *C.* 1798, 1816. » 5	104¾	105¼	105	105	⅛	»
Dito 1828, 1829. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito 1831, 1833. » 5	96½	¾	$\frac{11}{16}$	$96\frac{11}{16}$	»	»
Oblig. te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg... » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign... » 6	66½	¾	⅝	66⅝	»	»
Certific. van dito... » 6	68½	69	$68\frac{11}{16}$	$68\frac{11}{16}$	¾	»
POLEN.... Aandeelen à fl. 300. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. » »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.. Dito R. 50. » »	111	½	¼	111¼	»	»
Neg. Londen 1830.. » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR... Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek.......... » 5	101	½	¼	101⅛	¼	»
Dito.......... » 3	»	»	»	»	»	»
Dito.......... » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen .. » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll & Co.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito.......... » 4	»	»	»	»	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500. » f	»	»	»	714	716	»
DENEMARK. Oblig. te Londen... » 3	72½	73	¾	72¾	»	»
BRAZILIËN. Dito dito...... » 5	72	½	¼	72¼	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting.... » f	»	»	»	»	»	»

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 6 Januarij.

Consols op tijd	3 pCt.	92⅛ à ¼.	Portugal.....	5	»	29¼ à ¾.
België.......	5 »	100¼.	dito	3	»	19 à ½.
Brazilië......	5 »	72½ à 73.	Spanje Ard...	5	»	19¼ à ¾.
Columbia 2e...	6 »	24 à ½.	Deferred........		»	7 à ¼.
Mexico......	5 »	26 à ½.	Passieve........		»	4 à ¼.
Peru........	6 »	18⅞.	Holland......	2½	»	52¼ à ⅜.
			dito	5	»	101⅛ à ⅜.

Consols, welke gisteren tot 91¾ gevallen waren, bleven heden 92⅛ à ¼; à 90½, ⅝ werden dezelven ex div. gedaan. — Het vervallen van onderscheidene soorten Coupons, verwekt eene meerdere geldruimte aan onze Fondsen merkt waardoor de Premiën van de Exchequer Bills tot 50 à 52 zijn gestegen. In vreemde Fondsen was weinig handel, alleen Brazilianen verbeterden zich in prijs, en werden à 73 verhandeld. Hollandsche 2½ pCt. werden à 52¼, ⅜. ex. div. verhandeld 5 pCt. 101⅛ à ⅜.

PARIJS, 8 Januarij.

Inschr. op ult..	5 pCt.	108.15.	Spanje Ard....	5 pCt.	21.
dito	3 »	79.	Passieve........	»	4⅝.
Bank-Actiën.....	fr.	2560.	Napels *Falc*...	5 »	98.05.
Portugal.....	3 »	19.			

Het ontwerp van adres heeft weinig uitwerking op de koers der rente gehad, hoewel de meeste speculanten geloofden dat de paregraaf over de conversie eene gevoelige daling zouden te weeg brengen, is de teruggang van weinig beteekenis geweest en hebben 3 pCt. zich op 79, en 5 pCt. op 108.15 gesouteneerd. Spaansche Fondsen zijn met weinig handel ¼ hooger, overige prijshoudend.

ANTWERPEN, 9 Januarij.

Belgie.......	5 pCt.	101⅜.	Denemarken ..	3 »	73¼.
dito	4 »	93⅝.	Pruiss. Loten.....	»	110½.
Metaliek	5 »	105.	Nassau Loten.....	»	f 22.
Pol.Lot.fl.300....	»	116½.	Darmst.Loten.....	»	24¼.
dito 500....	»	136½.	Brazilië......	5 »	71¾.
Ardoin.......	5 pCt.	19⅞.	Loten fl. 500.....		f 714.

Gisteren avond werden Ardoins à 19⅞ verhandeld. Begin Beurs openden Ardoins met eene neiging tot daling, en werden à 19⅞, $\frac{13}{16}$ en ¾ verhandeld; intusschen de koers van Brussel bekend wordende à 20 pCt. verbeterden zich de prijzen, en stegen tot 20 pCt. g. op morgen, en tegen den 15 p.

Premiën 1/m. waren aangeboden à 20 pCt., dt. 1 pCt. Doch op het einde der Beurs waren dezelve gewild à 20⅛, dt. 1 pCt. op 1/m.

Brazilianen waren zeer ferm. 71¼, ½, ¾, 72 g. met veel handel. Bank-Actiën 105½, 5. en blijven 105⅝. Ardoins blijven $19\frac{15}{16}$ g. 20 p. Brazilië 71¾ g., zonder verkoopers.

WEENEN, 3 Januarij.

Metaliek	5 pCt.	105⅝.	Bank-Actiën	» f	1408.
dito	4 »	100½.	Loten à fl. 500....	»	119½.
dito	3 »	78¾.			

Prijzen der Partialloten. No. 24,345 fl. 100,000; No. 132,499 fl. 50,000; No. 123,586 fl. 25,000; No. 5,415 fl. 12,000; No. 48,891 en 100,746 ieder fl. 9,000; No. 106,752, 108,250 en 137,200 ieder fl. 4,500; No. 9,143, 20,740, 80,612, 108,820 en 130,313 ieder fl. 2,500; No 24,199, 39,025, 61,538, 87,055, 89,199, 132,650 en 141,282 ieder fl. 2,000; No. 25,846, 43,595, 71,104, 74,412, 89,396, 89,819, 116,562, 116,665, 116,979 en 143,343 ieder fl. 1,500; No. 36,368, 45,663, 48,013, 57,961, 58,805, 63,294, 74,572, 76,426, 79,516, 83,225, 86,533, 101,750, 103,113, 124,024 en 134,471 ieder fl. 1,000.

De uitgetrokkene Serie 88 der oude Staatsschuld bevat 5 pCt. Stads Bank-Obligatiën van No. 78,271 tot en met No. 78,890.

NB. Gisteren is abusivelijk gemeld, dat dezelve 2½ pCt. Stads Bank-Obl. bevatte.

FRANKFORT A/M., 7 Januarij.

Metaliek.....	5 pCt.	105¾.	Pol.Lot.fl.500...	pCt.	77⅞.
dito	3 »	78⅞, 79.	Holland......	2½ »	53⅛, $\frac{3}{16}$.
Bank-Actiën.....	f	1691.	Syndic.......	3½ »	77.
Loten fl. 500.....	»	119½.	Spanje Ardoin.	5 »	12⅝.

Bij tamelijk veel handel waren alle Fondsen, ten gevolge van de hoogere koersen der buitenlandsche markten, iets meer gevraagd, en waren 5 en 3 pCt. Metaliek, Ardoins en nieuwe Poolsche Loten iets williger. Hollandsche prijshoudend.

HAMBURG, 6 Januarij.

Metaliek	5 pCt.	104¼.	Portugal	3 pCt.	20.
dito	3 »	77½.	dito	5 »	30¼.
Loten fl. 500.....	»	118¼.	Pol.Lot.fl.300....	»	131¼.
Bank-Actiën.....	»	1394.	dito 500....	»	153½.
Rusl. te Lond..	5 »	106½.	N. dito 200....	»	63½.
dito Hamburg.	5 »	101⅛.	Denemarken ..	3 »	70½.
do. 1831 en 33..	5 »	97¼.	Holland......	2½ »	52.
Pruiss. Loten....	»	125½.	Spanje Ard...	5 »	18½.

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 10 Januarij, 1838.

De iets vastere koersen der Engelsche en Hollandsche Fondsen te Londen gaven heden aan onze markt eene willige stemming, en hebben van binnenlandsche Fondsen Integralen zich met vrij levendigen handel, zoowel door inkoopen tot belegging, als door behoefte op heden $\frac{3}{16}$ pCt. in prijs verbeterd; oude en nieuwe 5 pCt. volgden deze willige stemming, en hebben zich, even als Kansbilletten en de beide Syndicaten, alle iets in prijs verhoogd, blijvende alle op hunne verhoogden koers zeer vast; Aand. Handel-Maatsch. hebben mede weder merkelijke prijsverhooging ondergaan; het schijnt, dat in dezelve tegen de naderende rescontre eenige behoefte aan stukken bestaat; geopend à 172, stegen dezelve allengskens tot 172¾, zoo als dezelve biedend blijven; op de volgende rescontre werd gedaan van 172⅞ tot 173⅜.

Van Buitenlandsche was eenige meerdere handel in Ardoins; derzelver prijsverbetering te Antwerpen en Parijs gaf aan onze markt mede eenige meerdere vastheid, en niettegenstaande voor Binnenlandsche rekening een vrij aanzienlijke verkoop werd bewerkstelligd, blijven dezelve ruim ⅛ pCt. hooger dan gisteren. In overige was de handel van weinig omvang, doch zijn derzelver koersen gedeeltelijk iets hooger, en overigens zeer vast; ook Brazilianen waren mede iets williger. In overige Zuid-Amerikaansche was de handel zeer onbeduidend.

Griekenl. bl. à £ 100. 17¾. à £ 200. 16¼. Roode dito à £ 100. 15. Brazilië à £ 200. 71½. Nieuwe Mexico 5 pCt. 25⅝. Uitgest. dito 8¾. Oude Uitgest. 6 pCt. 21¼. Columbia 2de Leening à £ 100. 16¾, ½, ⅝. Coupons Columbia onbep. f $3\frac{3}{16}$, ¼. dito kl. f 3¼, $\frac{5}{16}$. dito Griekenl. bl. f $2\frac{9}{16}$, ⅝. Coup. Peru f $2\frac{7}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 2¾ pCt. Prolongatie 2½ pCt. Wisseldisconto 3 pCt.

Prijzen ten 5 ure. Integralen $53\frac{1}{16}$, ⅛. Kansbilletten f 22¾. Hand. Maatsch. 172¾. 5 pCt. Spanje Ardoin 19⅞.

GRANENMARKT.

10 Januarij 1838.

In *Granen* is heden niets omgegaan.

Zaden, ten gevolge van besloten water, zonder handel.

Raapolie iets aangenamer. Ordinair f 32¼. Vliegend f 31 à 31½. Po. Mei f 31. Po. September f 29½ à 30.

Lijnolie Ordinair f 28. Vliegend f 26¾ à 27. Po. Maart f 27 à 27¼. Po. April f 27 à 27½.

Hennepolie Ordinair f 30½.

Raapkoeken pr. 1,000 st. f 52 à 58. — *Lijnkoeken* pr. 100 st. f 8 à 10½.

Uit de eerste hand zijn verkocht, 363 pakken Cuba Tabak.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

ROSTOCK, *H. H. Reuter*, DIE ZWEI GEBRÜDER. 15 l. Tarwe, H. en D. Rahusen; 17 l. Tarwe, Goll en Co.; 72 z. Tarwe, L. Loyack en Co.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 9 Jan. O.Z.O. Niets. — Geen Postschuit gevaren. — Texel vol drijfijs.

HELVOET en BRIELLE. De Lijsten niet aangekomen.

MAASSLUIS O. N.O. Niets. — De Stroom vol ijs.

BORDEAUX 5 Jan. Schroder, Aurore, Pillau. De Groot, Catharina Engelina, Memel.

ABBEVILLE 5 Jan. Lammen, Maria Anna, Riga.

---

uurlijken zin moeten worden verstaan. Men make nu van die veertig eeuwen een stijf deeg, knede het tot een beeld des tijds of liever der oudheid, plaatse dat beeld op de hoogste der pyramiden en legge NAPOLÉON's woorden hem uit: *Soldaten! Doe nu u best, dat beeld daarboven heeft, sedert veertig eeuwen, groote wonderen gezien en wil nu eens zien wat* GIJ *doen kunt.*

No. 6 behelst eene *nieuwe karakterverdeeling van den stijl.* Na over de etymologie van het woord *stijl* en het onderscheid tusschen *stijl* en *schrijftrant* gehandeld te hebben, zegt de Hoogleeraar: «De stijl was bij de Ouden in het eerst iets anders, dan bij ons: bij ons is de stijl geen middel maar doel. Men maakt eene verdeeling van den stijl, naar de onderwerpen, die behandeld worden; men maakt nog eene andere verdeeling, naar de eigenschappen van den stijl zelven; maar die eigenschappen betreffen iets uiterlijks. De reden hiervan is, dat men den *stijl* voor enkelen *vorm* houdt. Dit nu is verkeerd; want geen stoffe der gedachte is denkbaar buiten dien vorm. Terwijl men dus dien stijlvorm naar vaste regelen wringt, verknoeit men den mensch, die in den stijl verborgen ligt; want de stijl is de gedachte, de gedachte is de mensch: dus is de stijl de mensch.»

Zeer geestig en karakteristiek zijn de proeven van den *goedhartigen, gemeenzamen* of *knorrigen* en *verwaanden* stijl, waarop de Hoogleeraar ons vergast, en die, maar al te zeer, onderdeelen zijn van den, bij ons te lande, *gebruikelijken* stijl. Het ware te wenschen, dat mannen van kunde, smaak en gezag, zich met den Hoogleeraar vereenigden, om de belangen onzer rijke, doch zoo schandelijk verwaarloosde taal eens krachtdadig voor te staan, door het invoeren van een doelmatiger woordgebruik en beteren stijlvorm, waartoe, onzes oordeels, reeds op de lagere scholen de grond zoude moeten worden gelegd.

No. 7 betreft het Grieksche blijspel. Na eene zaakrijke ontwikkeling van zijne gedachten over den oorsprong van het treurspel en heldendicht bij de Ouden, in verband met dien der komedie, gaat de Hoogleeraar tot de beschouwing van deze laatste over, en geeft ons eene duidelijke schets van het kenmerkend karakter van het Grieksche blijspel in zijne drie verschillende tijdvakken, van de oude-, middel- en nieuwe komedie. Vervolgens weidt hij uit over *het volkskarakter, de keus der onderwerpen, de taal* en *het talent der Dichters*, welk een en ander zoo zeer zamenliep, om de komedie destijds te doen bloeijen. Hij is van meening en bewijst, dat het blijspel, zoo als het door de Grieken gevormd, volmaakt en naar het verloop der tijden gewijzigd werd, een noodzakelijk *historisch* verschijnsel is.

Dit opstel, dat eene zeer belangrijke bijdrage tot de geschiedenis van het blijspel mag genoemd worden, en waarin veel voorkomt, dat ook in den hedendaagschen tijd zijne toepassing kan vinden, getuigt van des Hoogleeraars (trouwens overbekende) bedrevenheid in de oude letterkunde en hare geschiedenis. Het eindigt met de volgende merkwaardige regels: »Worstelt men «niet thans nog (sedert vier eeuwen) tegen die tooverkracht der oude vor-«men, en wanneer zal men eindelijk die kluisters geheel afwerpen, een «eigen vaart nemen en gedaanten eener nog onbekende schoonheid scheppen? «Ik weet het niet; maar er schijnt eene zonderlinge vastheid in den *typus* «der oude beschaving te liggen, dien vier eeuwen van het jongere Europa «nog niet hebben kunnen verbrijzelen. En wie weet, hoe veel taaijer het «nog houden zou, indien de snuffelaars der veertiende en vijftiende eeuw «niets dan Grieksche perkamenten gevonden hadden: indien de Latijnsche «taal en literatuur geheel verloren geweest waren, indien deze, door de «*rhetorische* kleur, die, over haar gansche wezen verspreid, een historisch gevolg «van het volksleven der Romeinen geweest was, aan het herlevend Europa «niet terstond reeds geleerd hadden, in de voordragt eener gedachte nog «meer, nog veel meer te leggen, dan het innerlijk gevoel der waarheid in-«sprak: indien zij de Grieksche literatuur, wier echte onnozele geest is, *mede* «*te deelen*, niet terstond vergezeld hadden met de prikkels en hefboomen harer «redekunstige sieraden. Och! dan hadden wij het thans nog zoo ver niet ge-«bragt, om de verstompte en afgematte verbeelding der lezers te schudden en «te schokken, en, als ware het, de vermoeide levensgeesten en zenuwen van «verouderde wellustelingen met geesselslagen optewekken.» (*)

No 8. eindelijk, is eene verhandeling over het *Delphische orakel.* Wij staan niet hoog genoeg om den geleerden schrijver in zijn onderzoek te volgen, achten ons geheel onbevoegd om daarover eenig oordeel uit te brengen, en bepalen ons derhalve bij de mededeeling van de slotsom zijner beschouwingen, die hierop nederkomt: «Het Delphische orakel was eene Dorische in-«stelling, veel ouder dan regtstreeksche of middellijke berigten reiken. Het «was eene politieke instelling van raadgeving, en onafhankelijk van allerlei «wigchelaarskunsten: het deelde zijne raadgevingen duidelijk en zonder omslag «mede. Het ontaardde reeds vroeg; en van het eerste tijdstip dier ontaar-«ding af, begon het meer en meer te voorspellen en zich met dubbelzinnige ant-«woorden te redden. De kritiek moet echter naauw toezien, omdat het algemeene «geloof aan de *profetie* van het orakel, uit het ingeslopen misbruik voort-«gesproten, aanleiding gegeven heeft tot eene menigte verdichte orakel-ant-«woorden, die in de Grieksche geschiedenis ingeweven zijn.»

Waarlijk, het jaar, waarin een boekwerk, als dat des Hoogleeraars, het licht ziet, mag, voor de letterkundige en geleerde wereld, een gelukkig jaar heeten. Hetgeen wij er over geschreven hebben, geven wij voor niets meer dan een oppervlakkig verslag. Hadden wij eene kritiek willen schrijven, dan zeker zouden wij onze pen wat meer gescherpt hebben, maar de zweepslagen onzer kritiek zouden waarlijk niet op den schrijver zijn neêrgekomen. Zij slechts moeten hem lezen, die hem kunnen begrijpen en gevoelen, die de beminnelijke goedaardigheid van den luimigen schrijver, (*) de vriendelijke, welgemeende bedoelingen van den verlichten geleerde weten op prijs te stellen, die hartelijk deelen in zijnen vurigen ijver voor den waarachtigen vooruitgang van kunst en wetenschap. *Hij* moet het boek ter zijde leggen, die over de geestige sprongen van den luim het deftig hoofd schudt, die den vorm miskent, waarin deze de zedelessen, de verhevenste waarheden giet, en die aan den bitteren glimlach, waarin zich eene grootsche gedachte oplost, eene kwaadaardige bedoeling toeschrijft. Voor zulken, wij herhalen het, is het boek niet geschreven, en deze juist maken, helaas, zoo hier als elders, de overgroote menigte uit. Wij zien het en moeten het gelooven! Hoofd en hart wrijven zij stomp aan de voorstelling van het afschuwelijkste, gedrogtelijkste en walgelijkste, wat de misdaad oplevert. Daarvoor weten zij zich tot een onverklaarbaar *enthusiasme* op te winden; daarin vinden zij verlustiging en genot. Maar als de luimige schrijver zijn gevoel uitboezemt hen, met een goedhartigen lach, op hunne vooroordeelen en gebreken wijst, hen tot verbetering en vooruitgang aanspoort, en daarbij ongelukkig soms van de A op de C valt, alvorens hen eerst volledig de B te beschrijven, uit te teekenen en voor te zingen, dan roepen zij: *Schendtaal! Wansmaak!* in het belang van hunne eigenliefde en de letteren; en als de *humorist*, met één slag zijner tooverroede, hun het menschelijk hart blootlegt, om er eene menschelijke zwakheid aan te wijzen.... dan schreeuwen zij moord en brand.... in het belang der goede zeden!

's Gravenhage. H. B.

(*) Dus heeft dat snuffelen in de 14de en 15de eeuw eigenlijk den grond gelegd tot den zoo heerlijken bloei van het *romantisme* onzer dagen. O, die snuffelaars!

(*) Enkele afwijkingen willen wij ten gunstigste uitleggen. Ook de beste en wijste man heeft van die zwakke oogenblikken, waarin goedhartigheid en wijsheid niets op den *mensch* vermogen.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 10 Januarij 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Duisburg,	het schip	Concordia,	Schipper P. Muller.
» Dusseldorp,	» »	Carolina,	» W. Weerpas.
» Keulen,	» »	Jonge Wilhelmina	» C. W. Beyer.
» Coblentz,	» »	Diana,	» C. Th. Itschert.
» Maintz,	» »	Josephine,	» N. Plier.
» Mannheim,	» »	Onrust,	» W. Bouwmeester.

KEULEN, 7 Januarij 1838. *Afgevaren:* J. M. Kohlbecker naar Mannheim (gisteren abusivelijk als afgevaren opgegeven M. Kahlhoven.)

In Lading: Naar Amsterdam, H. Claasen; naar Rotterdam, P. A. H. Kock; naar Dusseldorf, Uerdingen, Duisburg en Wezel, J. Linkewitz; naar Neuss en Dusseldorf, Wed. Cremers; naar Neuwied en Andernach, H. J. Broehl en M. Reiffenschneider; naar Maintz, F. Geller; naar de Nedermain, Ph. Maijer; naar Würtzburg en Kitzingen, M. Lang.

Rijnhoogte 10 voet 4 duim.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN, 8 Januarij.

KOFFIJ. In den loop der week is dit artikel prijshoudend, doch de vraag niet levendig geweest, en in het geheel zijn afgedaan: 150 balen ord. Batavia van 29 à 29¼, 400 balen ord. St. Domingo à 27, 250 balen ord. Braziel à 25½ cs. Heden was er meer vraag en zijn 750 balen Braziel tot 26½ en 300 balen dito tot 25¾ cs. verkocht.

KATOEN. Voor dit artikel is ook gedurende de vorige week veel vraag geweest en zijn goede prijzen besteed; afgedaan zijn: 400 balen New-Orleans en Mobile van 37½ à 44½ c., 700 balen St. Domingo van 37 à 38 c. en 50 balen Madras van 31½ à 32¾ c. Heden zijn 40 balen Suratte, tot niet bekend geworden prijs, verkocht.

SUIKER. Hierin is zeer weinig omgegaan; in de vorige week zijn in het geheel slechts een honderdtal kistjes blonde Havana tot *f* 20 nationale vlag afgedaan.

TABAK. Behalve de verkoop van 40 vaten Virginie, in de tweede hand tot 20 cs. verkocht, is er in het artikel in de vorige week niets omgegaan.

THEE. Zonder handel, doch prijshoudend.

HUIDEN. De verkoopen in de vorige week hebben bestaan in: 400 stuks Montevideo tot 40½, en 1,200 stuks Buenos Ayres van 42 à 43 ct. en de in veiling gebragte beschadigde 2,000 stuks Montevideo en Buenos Ayros en 1,100 stuks Maranham. In prijzen geene verandering,

METALEN. *Koper.* 3,000 kilos Drontheimer tot *f* 56½ en 26,000 kilos dito tot geheim gehouden prijs zijn in de vorige week afgedaan. *Tin* is meer gewild en wordt van *f* 51 à *f* 52 gehouden. *Lood* is tot *f* 22 per kilo ter veil, doch zonder vraag.

RIJST. Hierin is door den geringen voorraad en ook weinige vraag, zeer onbeduidende handel geweest; 50 vaten Carolina zijn van *f* 13½ à *f* 14¾ en 150 balen Bengaalsch van *f* 8¼ à *f* 9 verkocht, en heden is de verkoop van 200 balen ord. Bengaalsche bekend geworden, doch zonder vermelding van den prijs.

VERFWAREN. Voor Meekrap blijft vraag, en hoewel er niets afgedaan is, is het artikel williger te noemen; in Indigo is ook niets gedaan, doch is goed prijshoudend. In Verfhouten hebben geene verkoopen plaats gehad.

TALK. Inlandsch blijft *f* 24½ à *f* 25 gelden. De weinige Russische, die nog voorhanden is, wordt op *f* 27 gehouden.

WERKHOUT. Hierin is niet omgegaan. Tegen 19 dezer zijn in veiling aangeslagen: 67 blokken Ebbenhout, 4,000 kilo Jacorandahout eerste kwaliteit, en 8,000 kilos dito in blokken en in planken.

CACAO. Eenige weinige balen zijn ter consumtie verkocht. 148 balen zijn op 15 dezer in veiling gebragt.

POTASCH. Is in de vorige week prijshoudend geweest, 50 vaten Bostons zijn tot *f* 17½, 50 vaten Russische tot *f* 17 verkocht, eerste kwaliteit New-York van 1837 wordt op *f* 18½ gehouden.

Op 31 December is de voorraad alhier, van

KOFFIJ	73,800	balen.
SUIKER	50	kisten Braziel.
	10,100	» Havana.
	300	kanassers } Oost-Indische.
	15,000	zakken } Oost-Indische.
KATOEN	4,685	balen.
HUIDEN	45,100	stuks.
PEPER	1,000	balen.
POT- en PAERLASCH	2,550	vaten en vaatjes.
RIJST	600	»
	3,000	balen.
INDIGO	152	kisten.
	206	seroenen.
CAMPÈCHEHOUT	237,000	kilo's.
THEE	1,200/4	kisten.
TABAK	755	vaten.
	406	pakken.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

BORDEAUX, 4 Januarij.

Er gaat noch in Granen noch in *Meel* iets om; wat aankomt wordt gezolderd en onze prijsnotering is slechts nominaal; eerste kwaliteit *Tarwe* zou denkelijk tot fr. 21.25 gekocht kunnen worden; men noteert dezelve fr. 21.50, 2e soort fr. 20 à 20.50; *Rogge* fr. 13.25 à 13.50; *Garst* fr. 11; Zware *Haver* fr. 8.25, ligte fr. 8.

ERRATA. In nommer 48, hebben wij opgegeven de *Voorraad* van Granen te *Bremen*, men leze daarvoor de: *Invoer* van Granen te *Bremen* was, in de jaren, enz.

DE TRANSITOIRE WET.

Wij achten het niet onbelangrijk, onzen lezers den zakelijken inhoud der wet, houdende bepalingen wegens den overgang van de vroegere tot de nieuwere wetgeving, zoo als dezelve thans door de beide Kamers der Staten-Generaal is vastgesteld geworden, mede te deelen. Deze wet, welke over het algemeen, het regtsbeginsel, dat de wet geene terugwerkende kracht kan hebben, heeft geëerbiedigd, bevat veertien verschillende hoofdstukken, over verschillende onderwerpen handelende. Het eerste hoofdstuk bevat vier algemeene bepalingen: 1. De eenmaal onder de vroegere wetgeving verkregene regten (jura acquisita) kunnen door de nieuwe wetboeken niet veranderd worden. 2. De vormen der verschillende handelingen zullen beoordeeld worden naar die wetten, onder wier gebied dezelve hebben plaats gehad. 3. De contracten zullen worden beoordeeld naar de wetten, welke in werking waren, toen dezelve gesloten werden. 4. De regten uit testamenten, onder de tegenwoordige wetgeving gemaakt, voortspruitende, zullen, indien de erflater eerst is overleden na de invoering der nieuwe wetboeken, ook naar de laatste geregeld worden.

Hoe eenvoudig deze algemeene bepalingen schijnen, zouden dezelve in de toepassing dikwerf aanleiding kunnen geven tot groote moeijelijkheden, en om hiervan een voorbeeld te geven, merken wij slechts aan, dat het in menigvuldige gevallen hoogst moeijelijk zoude zijn te bepalen, welke de verkregene regten, of jura acquisita zijn; of bij voorbeeld, de meerderjarigheid, de emancipatie, het regt om op zestien jaren over de helft zijner goederen bij uitersten wil te beschikken, en meer soortgelijke regten, daartoe behooren. De transitoire wet heeft de opgenoemde zwarigheden, in vele opzigten opgeheven, door de volgende bepalingen, welke het onderwerp van het tweede hoofdstuk uitmaken. 1. Hij, die, volgens de tegenwoordige wetgeving, zijne meerderjarigheid bereikt heeft, zal deze hoedanigheid blijven behouden na de invoering der nieuwe wetboeken, niettegenstaande hij zijn 23ste jaar, het tijdstip der meerderjarigheid volgens de nieuwe wetgeving, niet mogt hebben bereikt. 2. Jonge dochters, welke bij de invoering der nieuwe wetgeving haar vijftiende jaar hebben bereikt, behouden onder die wetgeving de bevoegdheid, om een huwelijk aan te gaan, haar bij art. 144 van het thans vigerende wetboek toegekend, niettegenstaande zij, volgens art. 86 van het nieuwe burgerlijk wetboek, den ouderdom van 16 jaren moeten bereikt hebben. 3. Minderjarigen, die vóór de invoering van het nieuwe wetboek 16 jaren hebben bereikt, blijven de bevoegdheid behouden, om bij uitersten wil over de helft hunner goederen te beschikken, ofschoon daartoe bij art. 944 van het nieuwe wetboek de ouderdom van 18 jaren vereischt wordt. 4. Minderjarigen, vóór de invoering van het nieuwe wetboek gehuwd, worden op den dag van die invoering meerderjarig. 5. De regten van onder het wetboek Napoleon geëmancipeerden, zullen naar dat wetboek geregeld blijven. 6. Diegeen, aan wien onder de tegenwoordige wetgeving een geregtelijke raadsman is toegevoegd, blijven denzelven op dezelfde wijze behouden; het zal echter den regter vrijstaan, zoo daartoe termen gevonden worden, en daartoe eene vordering gedaan wordt, deze geregtelijke adsistentie door het stellen onder curatele te vervangen. 7. Aan personen, welke, krachtens het besluit van 15 Februarij 1815, Staadsblad no. 25, geconfineerd zijn, kan, na de invoering der nieuwe wetgeving, nog éénmaal prolongatie verleend worden, zonder dezelve onder curatele te doen stellen, mits de vordering daartoe binnen zes maanden na die invoering ingesteld worde.

Het derde hoofdstuk bevat twee bepalingen, over de adoptie en officieuse voogdij, en verklaart, dat de adoptie, onder de oude wetgeving aangevangen, een jaar na de invoering der nieuwe wetgeving zal kunnen worden voortgezet, alsmede, dat de officieuse voogdij, onder het wetboek Napoleon verkregen, hare kracht blijft behouden onder de nieuwe wetgeving, niettegenstaande zij bij deze laatste niet bekend is.

In het vierde hoofdstuk, handelende over hypotheken, derzelver zuivering en over de privilegiën, worden de termijnen opgegeven, binnen welke de wettelijke hypotheken ten behoeve van getrouwde vrouwen, minderjarigen en anderen onder voogdij gestelde personen, in de registers der hypotheek-bewaarders moeten ingeschreven worden, ten einde hunne rangregeling, welke zij reeds door de inschrijving op de oude registers hebben verkregen te verzekeren. Wanneer deze inschrijving binnen twee jaren na de invoering der nieuwe wetgeving, op de wijze bij die wetgeving bepaald, is geschied, behouden die wettelijke hypotheken het regt en den rang, hun bij de Fransche wetgeving toegekend, maar worden dezelve eerst na den termijn, in deze transitoire wet bepaald, ingeschreven, zal de hypotheek slechts kracht en rang hebben van den dag, waarop die nieuwe inschrijving zal hebben plaats gehad. De voor de invoering der nieuwe wetgeving reeds ontstane privilegiën en geregtelijke hypotheken, doch welke niet waren ingeschreven, zullen op de nieuwe registers naar de voorschriften der nieuwe wet ingeschreven worden.

Het vijfde en zesde hoofdstuk handelt over de regten der echtelieden en over echtscheiding, en bepaalt, dat de regten der echtelieden, wat hunne goederen betreft, geregeld zullen worden naar die wetten, welke tijdens het sluiten van het huwelijk bestonden, of naar de huwelijksche voorwaarden, welke in overeenstemming met die wetten gemaakt zijn. Wat de echtscheiding betreft, hieromtrent worden in deze wet gewigtige bepalingen gemaakt; vooreerst, de echtscheiding bij onderlinge toestemming wordt uitdrukkelijk terstond bij de invoering, der nieuwe wetgeving verboden, ofschoon de voor dien tijd aangevangene procedure daartoe, na de nieuwe invoering, volgens de oude wetten, mag vervolgd worden. De tweede belangrijke bepaling is, dat daden, welke volgens de Fransche wetgeving eene bepaalde oorzaak tot echtscheiding of tot scheiding van tafel en bed opleveren, doch bij het nieuwe wetboek niet als zoodanig zijn aangemerkt, na de invoering van het nieuwe wetboek nog slechts gedurende zes maanden grond tot zoodanige regtsvordering aanleiding kunnen geven, ten ware reeds vroeger de regtsvordering, daartoe strekkende, ware aangevangen, terwijl daden, welke bij de nieuwe wetgeving als bepaalde oorzaken tot echtscheiding of scheiding van tafel en bed worden opgegeven en als zoodanig niet bij de Fransche wet bekend waren, alleen grond tot echtscheiding kunnen geven, wanneer dezelve hebben plaats gehad na de invoering der nieuwe wetten, Verder wordt bepaald, dat indien er, ten gevolge van een voor de nieuwe wetgeving aangevangen regtsgeding, eene scheiding van tafel en bed is uitgesproken, de verweerder onder de nieuwe wetgeving het regt zal behouden, hem bij art. 310 van het wetboek Napoleon toegekend, om na verloop van drie jaren eene echtscheiding te vragen, welke alsdan zal moeten uitgesproken worden, ten ware de originele eisscher, er in toestemme, om de scheiding van tafel en bed te doen ophouden. Eindelijk wordt nog in dit hoofdstuk bepaald, dat de afwezigheid van tien volle jaren, welke naar de nieuwe wetgeving grond tot ontbinding des huwelijks oplevert, terstond na de invoering der nieuwe wetboeken een huwelijk kan doen ontbinden, al ware het, dat deze afwezigheid geheel of gedeeltelijk onder vroegere wetgevingen had plaats gehad. Na in het zevende hoofdstuk bepaald te hebben, dat, terstond na de invoering der Nederlandsche wetgeving, geene gijzeling zal kunnen worden uitgesproken, wanneer zij niet bij de nieuwe wetgeving is voorgeschreven; en in het achtste hoofdstuk vastgesteld te hebben, dat de bewijsmiddelen aangenomen of verworpen zullen worden naar mate der bepalingen, welke van kracht waren op het tijdstip, dat de regten en verpligtingen zijn ontstaan, gaat deze wet over tot de behandeling der transitoire testamentaire kwestiën. De mutuële testamenten, wettiglijk gemaakt, zelfs voor de invoering der wetgeving (welke zoodanige testamenten toelaat), doch onder de nieuwe wetten met der daad bekrachtigd, zullen terstond na de invoering der Nederlandsche wetgeving van kracht zijn. De olographische testamenten, ingevolge het Fransche wetboek gemaakt, zullen, ten einde hunne kracht niet te verliezen, binnen een jaar na de invoering der nieuwe wet, ingevolge de voorschriften van die wet, aan eenen notaris in bewaring moeten gegeven worden, welke verpligting op deze testamenten na den verstreken termijn van één jaar altijd zal blijven kleven, ten ware de erflater, door krankzinnigheid of andere overmagt, tot de vereischte bewaargeving buiten staat geraakt was. In het tiende hoofdstuk vinden wij nog eene bepaling, welke bij den koop en verkoop en de regtsgedingen, daaruit voortvloeijende, vele moeijelijkheden zal uit den weg ruimen, namelijk, de regtsvordering tot te niet doening van eenen koop en verkoop wegens benadeeling, welke, volgens het Fransche regt, zoude kunnen plaats hebben, zal na de invoering der Nederlandsche wetgeving blijven beoordeeld worden naar het Fransche regt, indien de koop en verkoop onder het gebied van dat regt is gesloten.

Het elfde hoofdstuk, over de toepassing der straffen, bevat twee grondregels: 1. geene straf kan worden toegepast dan die, welke bestond op het oogenblik, waarop het misdrijf is bedreven, met uitzondering echter van het geval, dat de latere strafwet eene ligtere straf mogt voorschrijven, in welk geval de ligtere straf zal moeten opgelegd woeden; 2. indien bij de nieuwe wetgeving geene straf is bepaald op eene daad, welke bij vroegere wetten met straf bedreigd werd, zal er wegens eene zoodanige daad ook geene straf worden uitgesproken, al ware het, dat deze daad onder de vroegere wetgeving had plaats gehad. Aan niet weinige moeijelijkheden zal voorzeker het overbrengen der aanhangige twistgedwingen onderworpen zijn; om daarin te gemoet te komen, bepaalt de transitoire wet, dat de aanhangige regtsgedingen zullen worden voortgezet, volgens de vormen bij het nieuwe wetboek voorgeschreven, doch de zaken, welke bij de regtbanken van eersten aanleg of van koophandel aanhangig zijn en volgens de nieuwe wet tot de bevoegdheid van den kanton-regter zouden behooren, zullen door de arrondissement-regtbanken worden beslist, terwijl alle onbesliste criminele, correctionele en policie-zaken zullen worden overgebragt bij den regter, welke daartoe bij de Nederlandsche wetgeving bevoegd verklaard is. De arresten door het Hoog-Geregtshof te 's Gravenhage voor de invoering der dieuwe wetgeving gewezen, blijven, ingevolge besluit van 11 December 1813, voor geen beroep in Cassatie vatbaar, doch de vonnissen, van regtbanken van eersten aanleg of van vredegeregten in het hoogste ressort gewezen, kunnen, indien daartoe termen zijn en de voorgeschreven termijn niet is verstreken bij den hoogen Raad worden overgebragt. Eindelijk ten slotte worden aan de kanton regters, buiten die werkzaamheden, die hun bij de nieuwe wetgeving zijn opgedragen, ook al die werkzaamheden overgelaten, welke op dit oogenblik tot de attributen der vrederegters behooren.

Wij verheugen ons, dat door het vaststellen van deze opgegeven bepalingen, vele zwarigheden, welke eene verandering van wetgeving altijd onvermijdelijk na zich sleept, zullen zijn uit den weg geruimd, en wenschen, dat de regering spoedig in staat moge zijn, de weldaad eener echt Nederlandsche wetgeving, welke haar reeds zoo vele moeite heeft gekost, aan de natie te doen ondervinden.

IETS BETREFFENDE HET PENSIOENFONDS VOOR DE LEDEN VAN HET AMSTERDAMSCHE TOONEELGEZELSCHAP.

Heeren Kommissarissen van den Stads Schouwburg hebben onlangs een zeer belangrijk berigt publiek gemaakt, nopens het Pensioenfonds voor die leden van het Amsterdamsche Tooneelgezelschap, welke hetzelve, wegens ouderdom of gebreken, moeten verlaten, en geene middelen hebben tot eigen onderhoud. Twee zaken zijn voornamelijk daaruit gebleken: de eerste, dat het bestaan van dit fonds van dringende en onvermijdelijke noodzakelijkheid is, de tweede, dat hetzelve niet in eenen gunstigen toestand verkeert. Dit laatste is hoofdzakelijk daaraan toe te schrijven, dat de representatiën, welke voor het fonds gegeven worden, gewoonlijk zeer slecht worden bezocht.

Wij zullen op dit onderwerp eerlang nader terugkomen, doch maken voorloopig den lezer op dat berigt, in verband met de voor heden aangekondigde representatie ten voordeele van het Pensioenfonds, opmerkzaam, in het vertrouwen van daardoor bij te dragen, om Heeren Kommissarissen het streelend genoegen te verschaffen, de zaal van den Schouwburg beter bezet te zien, en de leden van het tooneelgezelschap, die in deze representatie, ten voordeele van hoogbejaarde, of met aanhoudende krankheid bezochte, voormalige leden van het tooneel, zullen werkzaam zijn, de aangename zekerheid te doen erlangen, dat hunne inspanningen niet vruchteloos zijn, maar dat het publiek hunne weldadige pogingen met welgevallen ziet, en ook met de daad bewijst, dat de belangstelling in het tooneel en deszelfs leden, hier ter stede, geenszins geruekt is.

Op verschillende plaatsen buiten 's Lands is het schier tot eene gewoonte geworden, de uitspanning en het vermaak aan weldadige oogmerken dienstbaar te maken. Men heeft wel eens gevraagd, of dit verband voor den deftigen gemoedsaard des Nederlanders welligt iets stuitends zou kunnen hebben, hetgeen de traagheid, waarmede de representatiën voor het Pensioen-Fonds bezocht worden, alsdan zoude ophelderen. Wij gelooven niet, dat er eenige grond voor deze vraag bestaat, omdat verschillende representatiën en concerten voor noodlijdenden het tegendeel hebben bewezen; doch ware dit anders, een vermaak als dat, hetwelk de vertooning van den GIJSBRECHT des onsterfelijken VONDELS, en van het uitmuntend tafereel: VONDELS DROOM, van onzen roemrijken tijdgenoot, Mr. J. VAN LENNEP te weeg brengen, is zoo geheel zedelijk en rein en edel, dat zelfs de geslepenste berisping en vitzucht tegen deszelfs aanwending tot een weldadig einde, bezwaarlijk iets kan hebben in te brengen. Zij derhalve de opbrengst zoo ruim als de voorstelling luisterrijk! Streelend is het toch voorzeker, door deelneming aan een vermaak als dit, met het bestuur en het personeel van den schouwburg tot een edel doel te kunnen medewerken, en van zijne dankbaarheid en weldadigheid te kunnen doen blijken.

Advertentiën.

(159) De Ondergeteekende heeft de eer ter kennis van het geachte Publiek te brengen, dat hij voornemens is gedurende een' geruimen tijd alhier te verblijven en ONDERRIGT te geven op de Guitar en in den Zang, zoowel voor eerst beginnenden als meergevorderden. Diegenen, welke hiervan gebruik wenschen te maken, gelieven zich te adresseren aan zijne woonplaats, op den Heiligenweg No. 43, waar hij van 1 tot 3 ure des namiddags te spreken is.

FRANS STOLL,
Muzijk-Directeur te Weenen.

(160) H. W. HAZENBERG EN COMP. te *Leyden*, hebben uitgegeven en alom verzonden:

I. J. M. VAN GENT, Tabula chronologica Historicorum Graecorum.
II. Conspectus historiae veterum philosophorum.
III. G. PH. F. GROSHANS, de systemate Uropoietico quod est radiatorum articulatorum et molluscorum acephalorum, 8o.
IV. TIMAEUS LOCRUS, de anima mundi et natura; scholia et varietas lectionis e manuscriptis Parisiensibus L. C. VALCKENAERII cum ined. suamque annotat, addidit J. J. DE GELDER, 8o.
V. F. J. J. A. JUNIUS, de Justino Martyre apologeta adversus Ethnicos.
VI. J. M. HOOGVLIET, antiquitates Graecae, 8o.
VII. J. J. DOMELA NIEUWENHUIS, de autocheirio facinore ex religionis Christianae praeceptis et indole Judicando, 8o.
VIII. H. SCHUURMANS STEKHOVEN, Kruidkundig Kunstwoordenboek;
Lijst van Inteekening op eene Verzameling van Gedichten, door J. DEN BEER POORTUGAEL, uit te geven in kl. 8o.

Bovengemelden hebben nog ter vertaling in het Nederduitsch aangekondigd, Le mie Prigioni memorie di Silvio Pellico du Suluzzo.

(161) **STERNE'S Sentimenteele REIS,** op nieuw vertaald, in 1837, door Professor GEEL, *f* 1.50. Ook Professor GEELS *Mededeeling aan alle Recenserende Geleerden in ons Vaderland*, *f* 0.30. Te bekomen bij:

Nayler en Co., *Amsterdam.*	Erve Valckenier, *Kampen.*
J. T. Sourmer, *Almelo.*	G. T. N. Suringar, *Leeuwarden.*
H. Pens en Comp., *Alphen.*	C. C. v. d. Hoek, *Leyden.*
Is. An. Nyhoff, *Arnhem.*	L. C. Vermande, *Medemblik.*
Broese en Comp., *Breda.*	v. Benthem en Jutting, *Middelburg.*
Wed. de Graaf en Zn., *Brielle.*	C. Bakker, Bz., *Nieuwe Diep.*
J. de Groot, *Delft.*	F. Hartmann, *Rotterdam.*
A. ter Gunne, *Deventer.*	M. Goude, *Schiedam.*
Kets en Lambrechts, *Doesburg.*	S. E. v. Nooten, *Schoonhoven.*
J. van Houtrijve, *Dordrecht.*	F. Holtkamp, *Sneek.*
F. Kleeuwens, *Goes.*	D. R. v. Wermeskerken, *Tiel.*
W. v. d. Wal, *Gorinchem.*	C. v. d. Post Jr., *Utrecht.*
Vegelensank, *Gouda.*	R. Kikkert, *Vlaardingen.*
Gebr. van Cleef, *'s Gravenhage.*	E. J. Haspels, *Wageningen.*
J. H. Bolt, *Groningen.*	F. Boogaard, *Zaandam.*
Erve F. Bohn, *Haarlem.*	J. Noman en Zn., *Zalt-Bommel.*
E. Prillevitz, *Harlingen.*	J. v. d. Velde Olivier, *Zierikzee.*
J. Krediet, *Heerenveen.*	W. C. Wansleven, *Zutphen.*
H. Palier en Zn., *'s Hertogenbosch.*	W. J. Buitenweerd, *Zwolle.*
Gebr. Vermande, *Hoorn.*	ENZ., ENZ., ENZ.

Schouwburgen, Concerten,

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

ALS BUITENGEWONE VOORSTELLING.

Ten behoeve van het Fonds tot Pensionnering van Tooneelkunstenaars aan den Stads Schouwburg.

Donderdag den 11den Januarij 1838: GYSBRECHT VAN AEMSTEL, Treurspel in vijf bedrijven door *J. van Vondel;* met ouverture, tusschenbedrijven en kooren, Muzijk van den Heer *A. Berlijn*, en nieuwe Decoratiën door den Heer *J. E. de Vries*, en nieuwe Kostumus.

Na hetzelve: VONDELS DROOM, Tafereel, door den Heer Mr. *J. van Lennep*, Lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en schoone Kunsten; Muzijk van den Heer *J. G. Bertelman*, Lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en schoone Kunsten, Lid der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten en Onderwijzer aan de Koninklijke Muzijkschool alhier; gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*, nieuwe Decoratiën door den Heer *J. E. de Vries*, en nieuwe Kostumes.

Ten Zes ure op het Tooneel.

NB. Bij deze buitengewone voorstelling zullen *Vrijdommen* noch *Uitknippingen* gangbaar zijn.

THEATRE FRANCAIS.

No. 47 de l'Abonnement.

Billets et Entrées de Faveur généralement suspendus.

Jeudi 11 Janvier 1838: La 1re représentation de LA JUIVE, grand-opéra en 5 actes, paroles *de Scribe*, musique de Mr. *Halevy*, orné de trois décors nouveaux, peints par Mr. *H. Jolly.* et *J. Daris*, et de costumes entièrement neufs, confectionnés d'après les modèles de Paris.

On commencera à 6½ heures précises.

La brochure de LA JUIVE, se vend, au prix de 25 ct. chez la Ve. LE GRAS IMBERT et Comp. Libraires sur le Rokin, No. 139, et à LA SALLE DU SPECTACLE.

DEUTSCHES THEATER, *In der Amstelstrasse.*

27 Vorstellung im Abonnement.

Sonnabend den 13 Januar 1838. (Zum fünften male): DER TEMPLER UND DIE JÜDIN, ODER IVANHOE, grosse Romantische Oper in 4 Abtheilungen, nach *Walter Scott's* Roman, gleichen Namens, frei bearbeitet von *Wilhelm August Wohlbrück;* in Musik gesetzt von *Heinrich Marschner.*

Anfang um 7 Uhr.

Gesänge dieser Oper sind bey den Buchhändlern *A. H. Brouwer*, N. Voorburgwal, No 165, und *J. D. Gertner*, Muiderplein, No 53, wie auch an der Theater-Casse à 40 Cents zu haben.

AMSTERDAM. BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.